

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
 Enhet 2

DOM
 2013-09-06
 Meddelad i
 Linköping

Mål nr
 3224-13

KONKURRENSVERKET	
2013-09-09	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Svevia AB, 556768-9848
 Box 4018
 171 04 Solna

Ombud: Advokat Kristian Pedersen och Jur. kand. Ingrid Sandstedt
 Advokatfirman Delphi KB
 Box 1432
 111 84 Stockholm

MOTPART

Nyköpings kommun, 212000-2940
 611 83 Nyköping

SAKEN

Fråga om avtals ogiltighet och om överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Svevia AB:s ansökan om ogiltighetsförklaring av avtalet mellan Nyköpings kommun och Johnsson och Almén Entreprenad AB den 7 maj 2013.

Rätten avvisar Svevia AB:s ansökan om överprövning.

Rätten avslår Nyköpings kommuns yrkande om avvisning/avskrivning.

Det interimistiska beslutet i målet upphävs.

Dok.Id 128066

Postadress Box 406 581 04 Linköping	Besöksadress Brigadgatan 3	Telefon 013-25 11 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se	Telefax 013-25 11 40	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
--	--------------------------------------	---	--------------------------------	---

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Nyköpings kommun (kommunen) genomför en upphandling benämnd "Östra kajen", diarienummer KK13/97. Upphandlingen avser utförandeentreprenad i Nyköpings hamn och omfattade renovering av kajkonstruktion, åtgärder för stabilitet av kajplaner samt nya ytskikt och utrustningar på kajplaner med tillhörande belysning och VA. Upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande enligt LOU. Vid anbudstidens utgång den 8 april 2013 hade fem anbud kommit in. Fyra av de fem anbudena kvalificerade sig och gick vidare till utvärderingsfasen. Grund för tilldelning av kontrakt var det anbud som hade det lägsta totalpriset. I tilldelningsbeslut den 25 april 2013 antogs Johnsson och Almén Entreprenad AB (J&A) som vinnande leverantör i upphandlingen. Svevia AB (Svevia) lämnade det näst lägsta totalpriset i upphandlingen. I beslutet meddelade kommunen att avtal kommer att tecknas snarast möjligt dock tidigast den 6 maj 2013. Kommunen slöt avtal med J&A den 7 maj 2013.

Svevia ansöker, i en handling som kom in till förvaltningsrätten den 3 maj 2013, om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförts, varvid anbudet från J&A förkastas och Sveglias anbud antas.

Efter det att Svevia nåtts av informationen att kommunen tecknat avtal med J&A har Svevia justerat sitt yrkande på så sätt att förvaltningsrätten ska besluta att avtalet ska förklaras ogiltigt samt att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts i form av en ny anbudsutvärdering varvid anbudet från J&A förkastas och Sveglias anbud antas.

Kommunen motsätter sig bifall till Sveglias yrkanden och yrkar i första hand att målet ska avskrivas och att Sveglias yrkande om ogiltighet ska avvisas.

I interimistiskt beslut daterat den 27 juni 2013 meddelade förvaltningsrätten att avtalet som slutits mellan kommunen och J&A inte får fullgöras innan förvaltningsrätten har bestämt något annat. Kommunen överklagade beslutet. Kammarrätten i Jönköping beslutade den 2 juli 2013 (mål nr 1969-13) att inte meddelade prövningstillstånd.

VAD PARTERNA ANFÖRT

Svevia

Kommunen skickade ut tilldelningsbeslutet med elektroniska medel den 25 april 2013. Med beaktande av den s.k. söndagsregeln löper avtalsspärren ut den 6 maj 2013 med en möjlighet för kommunen att teckna avtal tidigast den 7 maj 2013. Kommunen har dock felaktigt angett i tilldelningsbeslutet att avtalsspärren löper ut redan den 5 maj 2013.

Kommunen har genom att utvärdera och anta anbud från J&A, trots att anbudet inte uppfyller samtliga skallkrav i upphandlingen, brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU om likabehandling och transparens. Svevia, som placerats på andra plats i utvärderingen, skulle ha tilldelats kontrakt om det inte vore för kommunens överträdelse av LOU. Svevia har således lidit skada, eller riskerar i vart fall att lida skada, och därmed föreligger skäl för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen.

Ratingintyg

Av förfrågningsunderlagets punkt AFB.51 "Prövning av anbudsgivaren" framgår att ratingintyg/omdöme eller, i förekommande fall, garan-

tier/förklaring enligt ovan ska bifogas anbudet. Detta innebär att anbudsgivare ska skicka in ratingintyg. J&A har inte till sitt anbud bifogat något ratingintyg eller omdöme varför J&A inte har uppfyllt det ovan nämnda skallkravet.

Referensuppdrag och erfarenhet av pålning

Av förfrågningsunderlagets punkt AFB.51 "Prövning av anbudsgivaren" framgår vidare att anbudsgivaren ska ha erfarenhet av minst en liknande entreprenad avseende arbete vid vatten eller kajkonstruktioner utförda under de fem senaste åren. J&A:s referensbilaga innehåller dels en ospecificerad lista över uppdrag som genomförts, en lista utan referensuppgifter, dels referenser med uppgifter till kontaktperson etc. J&A:s referensbilaga innehåller dock inga referenser avseende arbete vid vatten eller kajkonstruktioner. J&A har därför inte uppfyllt det ovan nämnda skallkravet. Samma sak gäller kravet på erfarenhet av pålning. J&A har inte i sitt anbud angett vilken underentreprenör som avses att användas och det finns inte heller i anbudet något åtagande som visar att J&A förfogar över erfaren personal.

Arbetsledningens erfarenhet

Av förfrågningsunderlagets punkt AFB.51 "Prövning av anbudsgivaren" framgår att arbetsledningen ska ha tidigare erfarenhet i rollen som platschef, eller motsvarande, i minst ett liknande pågående eller slutfört uppdrag, under de senaste fem åren. Av J&A:s organisationsplan för entreprenaden framgår att Jan Åkerberg ska inneha rollen som platschef. Entreprenaden som upphandlas omfattar till stor del arbete med betong och kräver därför behörighet för Betongklass 1. För att ett uppdrag ska räknas som liknande måste därför platschefen i tidigare uppdrag haft behörighet för, och en roll som kräver, Betongklass 1. Av CV för Jan Åkerberg framgår att han har erfarenhet av arbetsledning. Det framgår dock inte att han har be-

hörighet för Betongklass 1. Eftersom han saknar behörighet för Betongklass 1 uppfyller inte J&A det ovan nämnda skallkravet.

Otillåten komplettering

Kommunen har anfört att den har ställt en kompletterande fråga till J&A som därför har getts tillåtelse att komplettera sitt anbud. Som det får förstås är det genom den komplettering som J&A har gjort som de uppfyller samtliga skallkrav. Som komplettering har J&A bl.a. angett att betongarbeten kommer att utföras av underleverantör Aarsleff Grundläggnings AB (Aarsleff), en uppgift som inte funnits med i anbudet. J&A har i förtydligandet lämnat helt nya uppgifter som inte tidigare framgått av anbudet, och handlingar som inte funnits med i det ursprungliga anbudet. Utan de tillförda uppgifterna om referensuppdrag för Aarsleff skulle J&A inte ha uppfyllt samtliga skallkrav. Det förtydligande som J&A tillåtits göra är således otillåtet.

Kommunen

Avtal har slutits den 7 maj 2013. Kommunen ansåg sig ha rätt att teckna avtal på grund av att det vid det datumet inte hade kommit någon information om ansökan om överprövning. Kommunen fick av förvaltningsrätten först den 15 maj information om att en ansökan om överprövning hade kommit in till rätten den 3 maj. Kommunen har i målet inte blivit underrättad i tid.

Kommunen har inte brutit mot de grundläggande principerna. Alla anbudsgivare har behandlats lika och upphandlingen har genomförts med full insyn. J&A uppfyller väl kommunens kvalificeringskrav avseende ekonomisk stabilitet, teknisk och yrkesmässig förmåga/kapacitet samt övriga skallkrav i upphandlingen.

Ratingintyg

Ratingintyg/omdöme i form av "Business Check Företagsrapport" har bifogats av J&A i originalanbudet.

Referensuppdrag och erfarenhet av pålning

J&A har genom sina referensuppdrag visat att man dels har egen erfarenhet av pålning samt att man tillsammans med olika pålningsunderentreprenörer genomför kvalificerade pålningsarbeten. Under anbudsutvärderingen har kommunen ställt förtydligande fråga till J&A angående uppfyllande av kvalificeringskraven. Samma fråga ställdes även till Svevia i samma klargörande syfte. Båda företagen har förtydligt lämnade uppgifter om erfarenhet på ett klargörande sätt.

Arbetsledningens erfarenhet

Betongarbeten kommer att utföras av underentreprenören Aarsleff och något krav på behörighet för Betongklass 1 har inte ställts. Enligt AFB.51 ska anbusgivaren ha egen personal eller underleverantör med tre års erfarenhet av pålning. J&A har vid sedvanlig kontraktsgenomgång meddelat kommunen om underleverantör för pålning och betongarbeten, vilket kommunen har accepterat.

Otillåten komplettering

Svevia påstår att J&A skulle ha kompletterat med helt nya uppgifter. Det stämmer inte. I referensbilaga ingående i J&A:s anbud redovisas under "Projekt som J&A haft sedan 2003" de två projekt som J&A refererar till i sitt förtydligande daterat den 25 april 2013. Det är således inte nya uppgifter. I bifogade cv:n för Jan Åkerberg och Björn Johansson redovisas de aktuella referensuppdragen. J&A har inte i sitt förtydligande lämnat nya uppgifter avseende referensuppdrag för platschef.

Uppgifter om företaget Aarsleff som underentreprenör har inget med begärda förtydliganden att göra. Det fanns ingen anledning för kommunen att

ställa några ytterligare förtydligande frågor till J&A angående det ställda kvalificeringskravet för pålning. Förfarandet följer gängse principer i AB 04. I AFB.51 i förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivaren ska ha egen personal eller underleverantör med minst tre års erfarenhet av pålning. J&A har i sitt anbud angivit att de har för avsikt att använda sig av underentreprenör till pålningsarbeten och att cv kan lämnas på anmodan efter upphandling då antagen entreprenör för närvarande är vakant. I AFC.28 i förfrågningsunderlagets allmänna föreskrifter framgår att val av underentreprenör och byte av godkänd underentreprenör inte får ske utan beställarens medgivande. I och med detta har kommunen säkerställt att J&A kommer att använda en väl kvalificerad underentreprenör som uppfyller alla ställda krav.

FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGET

Enligt AFB.31 "Anbuds form och innehåll" ska ratingintyg/omdöme, enligt AFB.51 anges i eller bifogas anbudet alternativt anges på anbudsformuläret.

Enligt AFB.51 punkt 4, "Ekonomisk stabilitet", ska anbudsgivaren ha tillräcklig ekonomisk stabilitet för att kunna fullgöra uppdraget. E ska ha lägst ratingbetyg 3 enligt UC, omdöme A enligt Soliditet eller motsvarande omdöme. I det fall lägre omdömen redovisas ska anbudsgivaren ändå anses uppfylla kravet, om anbudsgivaren i anbudet lämnat en sådan förklaring eller garantier, att det kan anses klarlagt att denne innehar motsvarande ekonomisk stabilitet.

- Ratingintyg/omdöme eller, i förekommande fall, garantier/förklaring enligt ovan ska bifogas anbudet.

Enligt AFB.51 punkt 5, ”Teknisk och yrkesmässig förmåga/kapacitet”, ska anbudsgivaren ha erfarenhet, kompetens och metoder och kapacitet för liknande arbeten i omfattning och utförande.

- En kort allmän bild av företaget, såsom affärsidé och verksamhet, geografisk etablering etc. ska lämnas.
- Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av minst en liknande entreprenad avseende arbete vid vatten eller kajkonstruktioner utförda under de fem senaste åren. Nyckelpersoner i företaget kan redovisa motsvarande erfarenhet från tidigare arbetsgivare.
- En kort allmän bild av anbudsgivarens personal och kompetens ska lämnas.
- Arbetsledning ska ha tidigare erfarenhet i rollen som platschef, eller motsvarande, i minst ett liknande pågående eller slutfört uppdrag, under de fem senaste åren.
- Anbudsgivaren ska ha egen personal eller underentreprenör med tre års erfarenhet av pålning.

Enligt AFC.28, ”Underentreprenörer”, får inte val av underentreprenör och byte av godkänd underentreprenör ske utan beställarens medgivande.

TILLÄMPLIGA REGLER M.M.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 § LOU får allmän förvaltningsdomstol efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada överpröva en upphandling, och giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9

§ eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada.

Av 16 kap. 8 § LOU framgår att, om en ansökan om överprövning av en upphandling har gjorts, fortsätter avtalsspärr enligt 1 eller 3 § att gälla under handläggningen i förvaltningsrätten (förlängd avtalsspärr).

En ansökan om överprövning av en upphandling ska ha kommit in till förvaltningsrätten före utgången av en sådan avtalsspärr som avses i 1 eller 3 §. Se 16 kap. 11 § LOU.

Enligt 16 kap. 13 § andra stycket LOU ska ett avtal också förklaras ogiltigt, om det har slutits i strid med bestämmelserna om avtalsspärr i 1, 3 eller 8 §, ett interimistiskt beslut enligt 9 § eller tiodagarsfristen i 10 § eller om avtalet har slutits före en underrättelse om tilldelningsbeslut enligt 9 kap. 9 § första stycket eller 15 kap. 19 §. För ogiltighet i sådana fall krävs dessutom att de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag har överträtts och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

FÖRVALTNINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Avtalsspärr, förlängd avtalsspärr och överträdelse av spärren

Förvaltningsrätten konstaterar att kommunen skickade ut tilldelningsbeslutet med elektroniska medel den 25 april 2013 och att avtalsspärren löpte ut den 6 maj 2013. Eftersom avtal tecknades först den 7 maj 2013, har kommunen inte överträtt avtalsspärren. Det förhållandet att kommunen i tilldelningsbeslutet angett att avtal kommer att tecknas tidigast den 6 maj 2013 påverkar inte denna bedömning.

Svevias ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten den 3 maj 2013, dvs. under den tid som avtalsspärr gällde. Om en ansökan om överprövning görs under denna tid, inträder per automatik i det ögonblick som ansökan kommit in till förvaltningsrätten en förlängd avtalsspärr. Kommunens avtal med J&A är tecknat den 7 maj 2013 och har således slutits i strid med bestämmelsen om förlängd avtalsspärr i 16 kap. 8 § LOU. Det

saknar betydelse om den upphandlande myndigheten vid kontraktstecknandet kände till att en förlängd avtalsspärr gällde.

Förvaltningsrätten ska därför, som Svevia yrkar, pröva om avtalet ska förklaras ogiltigt. Kommunens yrkande om avvisning/avskrivning ska således avslås.

Den fråga som förvaltningsrätten närmast härfter har att ta ställning till gäller om kommunen har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen. Det är endast de grunder som Svevia åberopat som får prövas av rätten.

Ratingintyg

Svevia gör gällande att J&A inte har bifogat något ratingintyg eller omdöme till sitt anbud varför J&A inte har uppfyllt skallkravet om detta. Kommunen framför att ratingintyg/omdöme i form av "Business Check Företagsrapport" har bifogats av J&A i originalanbudet. Förvaltningsrätten bedömer att denna handling, som J&A otvistigt bifogat sitt anbud, motsvarar det ställda kravet enligt AFB.51 punkt 4 på intyg/omdöme. Svevia har således inte förmått visa att det har förekommit något brott mot de grundläggande principerna i denna del.

Referensuppdrag avseende vatten eller kajkonstruktioner

Svevia menar att J&A:s referensbilaga inte innehåller referenser avseende arbete vid vatten eller kajkonstruktioner och att J&A därför inte har uppfyllt skallkravet enligt AFB.51 i förfrågningsunderlaget.

I förfrågningsunderlaget ställs krav på anbudsgivaren att ha erfarenhet av minst en liknande entreprenad avseende arbete vid vatten eller kajkonstruktioner utförda under de fem senaste åren. Förvaltningsrätten noterar

att J&A i sitt anbud har lämnat en lista över projekt som bolaget haft sedan 2003.

Den 12 april 2013, under anbudsutvärderingen, har kommunen med hänvisning till AFB.51 andra och fjärde punktsatserna ställt en fråga till J&A: "Vilket/vilka uppdrag, som redovisats i ert anbud, anser ni uppfyller ställda krav för respektive punkt och när har uppdraget utförts?" Den 25 april svarade J&A och uppgav bl.a. att de projekt som utförts i samband med sanering, kaj, betong, förstärkningsarbeten i närheten till vatten är "Industrispår i Norrköpings Hamn 2011 fram till Tungkran Ivar..." och "Ny uppställningsplatta för ABB Tungkran Ivar 2012".

Förvaltningsrätten bedömer dels att de två utpekade projekten finns återgivna i den lista som J&A bifogat till sitt anbud, dels att bolaget med de uppgifter som lämnats i tillräcklig grad har visat att anbudet uppfyller det ställda kravet på erfarenhet av liknande arbete.

Rätten återkommer nedan till bedömningen av frågan om J&A:s svar den 25 april 2013 ska ses som en otillåten komplettering.

Erfarenhet av pålning – åtagande från underentreprenör

Såvitt gäller pålningsarbete ställs krav på anbudsgivaren att ha egen personal eller underentreprenör med tre års erfarenhet av sådant arbete. J&A anger i sitt anbud att bolaget avser att använda sig av underentreprenör men har inte i sitt anbud lämnat någon specificerad uppgift om vilken entreprenör som kommer att anlitas, men framför att uppgifter kan lämnas på anmodan efter upphandling. Svevia menar att J&A inte i anbudet bevisat att kravet är uppfyllt. Kommunen har framfört bl.a. att det följer gängse principer i AB04 att leverantören tillåts välja mellan olika underentreprenörer. Kommunen har vidare pekat på att även Svevia i sin genomförande-

beskrivning uppgett att bolaget inte hade gjort klart med vilka underentreprenörer som det bolaget avsåg att anlita.

Förvaltningsrätten bedömer att J&A:s anbud, även om kommunen ger uttryck för viss annan uppfattning, är utformat som att bolaget vid pålningsarbete kommer att anlita underentreprenör. Av 15 kap. 15 a § LOU framgår att en leverantör som avser att använda ett annat företags kapacitet ska tillhandahålla ett åtagande från företaget eller på annat sätt visa att leverantören förfogar över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras. Frågan i målet i denna del gäller därmed *när* J&A, för att dess anbud ska anses kvalificerat, måste kunna visa ett samarbetsavtal eller annan form av åtagande från en underentreprenör med tre års erfarenhet av pålning.

I upphandlingar av förevarande slag bedömer förvaltningsrätten att denna fråga i första hand ska besvaras med utgångspunkt i vad som kan utläsas ur förfrågningsunderlaget. I nu aktuell upphandling har kommunen i förfrågningsunderlaget inte uttryckligen angett någon tidpunkt vid vilken kravet att ha tillgång till en pålningserfaren underentreprenör ska vara uppfyllt. Såsom kravet har formulerats i AFB.51 kan det inte heller tolkas som att leverantören redan vid anbudsinslämnandet ska kunna uppvisa ett avtal eller namnge en tilltänkt underentreprenör. Anlitande av underentreprenör behandlas vidare i AFC.28 i förfrågningsunderlaget. Där anges att det krävs ett godkännande från kommunen när underentreprenör väljs eller leverantören vill byta underentreprenör. Förvaltningsrätten uppfattar att detta ger stöd för slutsatsen att det i denna upphandling är tillåtet att leverantören presenterar sin underentreprenör även i tiden efter anbudstidens utgång men innan kontraktstecknandet, vilket kommunen också uppgett har varit avsikten i upphandlingen. Av kammarrätternas avgörande kan vidare utläsas att det inte kan uppställas något krav på att samarbetsavtal mellan en leverantör och underentreprenörer ska ha bifogats anbudshandlingarna, se Kammarrättens i Sundsvalls dom den 6 mars 2013 i mål 240-13. Det kan

även noteras att inte heller Svevia namngett samtliga tilltänkta underentreprenörer.

Mot den nu angivna bakgrunden finner förvaltningsrätten att det i denna upphandling inte krävs att anbudsgivaren lämnar uppgift om tilltänkt underentreprenör redan i sitt anbud. Ett sådant förfarande kan inte anses strida mot de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna eller mot LOU i övrigt. Erfarenheten hos den underentreprenör som J&A sedermera valt har inte ifrågasatts av Svevia. Det finns därmed inte grund för att hävda att kommunen har överträtt gällande regler när den bedömde att anbudet från J&A uppfyller kravet även avseende erfarenhet av pålning.

Arbetsledningens erfarenhet

Vad gäller arbetsledningens erfarenhet anför Svevia att den av J&A utpekade platschefen Jan Åkerberg saknar behörighet för Betongklass 1 och att J&A därför inte uppfyller skallkravet. Kommunen har anfört att betongarbeten kommer att utföras av underentreprenören Aarsleff och att något krav på behörighet för Betongklass 1 inte har ställts i upphandlingen.

Förvaltningsrätten finner att det inte är uppställt något krav i förfrågningsunderlaget om att platschefen ska besitta särskilda kunskaper om vare sig pålning eller arbete med betong. Det Svevia uppgett visar inte heller att J&A i övrigt inte uppfyller kravet på erfarenhet hos arbetsledningen av liknande uppdrag. Kommunen kan därmed inte heller på denna grund anses ha åsidosatt bestämmelserna i LOU.

Otillåten komplettering

Svevia åberopar att det förtydligande som kommunen tillåtit J&A att göra varit otillåtet, att det var fråga om nya uppgifter som inte tidigare framgått av anbudet och att utan dessa skulle J&A inte ha uppfyllt samtliga skallkrav. Kommunen har anfört att det inte var fråga om nya uppgifter och att

det inte fanns anledning för kommunen att ställa förtydligande frågor till J&A om kravet på erfarenhet av pålning.

Förvaltningsrätten uppfattar att det finns fog för kommunens tolkning, att J&A redan i sitt anbud lämnat tillräckliga uppgifter om referensuppdrag. Kommunens fråga till J&A om referensuppdrag för bolaget och J&A:s svar på denna fråga får ses som ett klargörande som inte inneburit att några nya sakuppgifter tillförts anbudet. Med hänsyn till vad som ovan sagts om tidpunkten för när kommunen ska informeras om specifik underentreprenör för pålning, kan de uppgifter som J&A lämnat efter anbudstidens utgång men innan kontraktet tilldelades inte anses som otillåten komplettering.

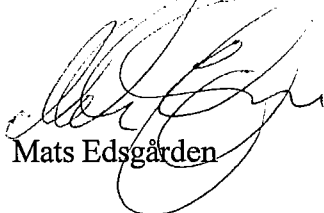
Det Svevia åberopat utgår således inte skäl för att bedöma att kommunen tillåtit J&A att komplettera sitt anbud på felaktigt sätt.

Sammanfattningsvis innebär det Svevia åberopat inte att kommunen har överträtt de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen. Det finns därför inte skäl för förvaltningsrätten att ogiltigförklara det avtal som slutits mellan kommunen och J&A.

Svevias ansökan om detta ska därför avslås. Vid denna utgång får överprövning inte ske av upphandlingen, se 16 kap. 6 § andra stycket LOU. Svevias ansökan om överprövning ska således avvisas.

Det interimistiska beslutet att avtalet som slutits mellan kommunen och J&A inte får fullgöras ska följaktligen upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU)

Mats Edsgården

Föredragande har varit Joakim Lundegård.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.